

Husdjur

2001

JO0103

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

JORD- och SKOGSBRUK, FISKE.

A.2 Statistikområde

Jordbrukets struktur.

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

Ja.

A.4 Beställare

Myndighet/organisation: Jordbruksverket.

Kontaktperson: Hans Jönrup.

Telefon: 036-15 59 33.

Telefax: 036-34 01 96.

e-post: hans.jonrup@sjv.se.

A.5 Producent

Myndighet/organisation: SCB.

Kontaktperson: Jörgen Svensson.

Telefon: 019 - 17 64 99.

Telefax: 019 - 17 69 06.

e-post: jorgen.svensson@scb.se.

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter gäller enligt lagen om officiell statistik SFS 2001:99, förordning SFS 2001:100 och Jordbruksverket föreskrifter SJVFS 2001:60.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen om officiell statistik (2001:99) och tillhörande förordning 2001:100.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallringsföreskrifterna innebär att blanketterna makuleras efter tio år.

A.9 EU-reglering

En del av denna statistik regleras av

- Rådets direktiv 93/23/EEG, 93/24/EEG och 93/25/EEG av den 1 juni 1993 samt 97/77/EG av den 16 december 1997 om statistiska undersökningar av populationen och produktionen av grisar, nötkreatur samt får och getter.

- Kommissionens beslut 94/432/EG, 94/433/EG och 94/434/EG av den 30 maj 1994 om tillämpningsföreskrifter för rådets direktiv beträffande statistiska undersökningar av populationen och produktionen av grisar, nötkreatur samt får och getter.

A.10 Syfte och historik

Sedan många år tillbaka genomförs statistiska undersökningar för att redovisa jordbrukets struktur i landet. En del av denna redovisning består i att belysa antal husdjur av olika slag och antalet företag med husdjur av olika slag med regional uppdelning. Fram t.o.m. 1999 har denna redovisning baserats på den statistiska uppgiftsinsamling som skett till det s.k. lantbruksregistret (LBR) vid SCB. Åren 2000 och 2001 har särskilda statistiska undersökningar genomförts vilka inte på samma sätt som tidigare kopplats till LBR. En anledning till att denna undersökning genomförs är att det inom EU finns krav på att redovisningar av antalet husdjur av vissa slag genomförs i medlemsländerna.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av DG Agri som underlag för marknadsbedömningar inom EU. I Sverige används statistiken av branschorganisationer, enskilda företag och Jordbruksverket som underlag för marknadsbedömningar, kalkyler, prognoser och utredningar.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen bygger på uppgifter som har samlats in via postenkät till företagaren med förfrågan om antal djur den 14 juni 2001. Ett riksomfattande urval av 15 100 jordbruksföretag har dragits från LBR 2000.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det centrala nötkreatursregistret (CDB) vid Jordbruksverket avses på sikt utnyttjas för att erhålla erforderliga uppgifter om nötkreatur.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Denna statistik redovisar antalet husdjur och antalet företag med husdjur i Sverige i juni 2001 med regional uppdelning. Denna statistik baseras på en statistisk undersökning med uppgifter från ett statistiskt urval på ca 15 100 jordbruksföretag. Inom EU finns krav på att statistiska undersökningar av detta slag skall genomföras i medlemsländerna.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De storheter som uppskattas är

- Antal husdjur av olika slag i juni 2001.
- Antal företag med husdjur av olika slag i juni 2001.

1.1.1 Objekt och population

Objekten utgörs av jordbruksföretag, vilka uppfyller något av följande kriterier:

- företag som omfattar minst 2,1 ha åkermark under eget bruk
- företag med stora djurbesättningar: minst 50 kor, 250 nötkreatur, 50 suggor, 250 svin, 50 tackor eller 1 000 höns (inkl. kycklingar) – och högst 2,0 ha åkermark.

Populationen utgöra av samtliga objekt i landet.

1.1.2 Variabler

De variabler som i första hand är av intresse är antalet husdjur av olika slag på varje jordbruksföretag i juni 2002 enligt följande.

- *Nötkreatur*: mjölkkor; övriga kor; kvigor, tjurar och stutar; kalvar.
- *Svin*: galtar för avel; suggor för avel; slaktsvin; smågrisar.
- *Får*: baggar och tackor; lamm.
- *Höns*: höns 20 veckor eller äldre; värpkycklingar; slaktkycklingar.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av typen *totaler*, *medelvärden* och *kvoter*.

Skattningar av typen *total*:

- Antal husdjur av olika slag
- Antal företag med husdjur av olika slag

Skattningar av typen *medelvärde*:

- Genomsnittlig besättningsstorlek (för husdjur av olika slag)

Skattningar av typen *kvot*:

- Procentuell förändring av antalet husdjur
- Medelfel i antalsskattningarna (uppskattad standardavvikelse dividerat med uppskattat värde)

1.1.4 Redovisningsgrupper

Redovisning av de statistiska målstorheterna sker för riket totalt samt regionalt uppdelat på län, produktionsområde och stödområde.

1.1.5 Referenstider

Uppgifterna avser den 14 juni 2001.

1.2 Fullständighet

-

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

I denna undersökning förekommer täckningsfel, urvalsfel, bortfallsfel och mätfel. Av dessa fel torde i första hand urvals- och bortfallsfelen påverka tillförlitligheten i statistiken. Tillförlitligheten mäts kvantitativt enbart genom redovisning av precisionen i värdena, vilket främst avspeglar urvalsfelet. Medelfelet är tämligen lågt, särskilt på riksnivå, i denna djurräkning och uppfyller de krav som EU ställer. Mindre mätfel torde förekomma och leder till viss osäkerhet. Detta gäller främst fördelningen av djur på olika klasser. Vidare kan det förekomma ett systematiskt bortfallsfel för nötkreatur.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningen baseras på ett sannolikhetsurval från lantbruksregistret avseende juni 2000 (LBR 2000). Populationen har stratifierats efter antal nötkreatur, antal svin, antal får, antal höns (inkl. värpkycklingar), antal slaktkycklingar enligt LBR 2000 samt geografisk region. Strata för företag med många djur har totalundersökts. Urvalets fördelning på övriga strata har gjorts så att vissa precisionskrav kan uppfyllas. Vid dragning används obundet slumpmässigt urval inom strata (OSU).

Skattningarna har gjorts med s.k. regressionskattningar för svin, får och höns. För värp- och slaktkycklingar har s.k. kvotkattningar gjorts, på grund av det låga antalet företag i vissa län. För nötkreatur har vanliga s.k. Horvitz-Thompson-skattningar använts, på grund av befarade systematiska nettofel (till följd av bortfall) i regressionskattningarna. Med kvot- och regressionskattningarna utnyttjas uppgifter från ramen som hjälpinformation, vilket leder till förbättrad precision. (Från LBR 2000 finns djuruppgifter för alla företag i populationen.)

Som mått på precisionen i skattningen anges medelfelet i procent. Detta beräknas som kvoten av medelfelet i skattningen och den beräknade totalen. Medelfelen ligger vanligen under en procent på riksnivå för de viktigaste djurkategorierna. På länsnivå varierar osäkerheten starkt; för de större djurslagen är medelfelen ofta i storleksordningen några procent medan de för vissa mindre djurslag kan vara några tiotals procent.

2.2.2 Ramtäckning

Under- och övertäckning förekommer till följd av jordbruksföretag som nyetablerat eller avvecklade verksamhet sedan augusti 2000, den månad urvalsramens uppgifter avser. Upptäckta nya företag (två företag) ingår i skattningarna, medan nedlagda företag i urvalet (228 företag, dvs. 1,5 procent) inte ingår i skattningarna. Viss kvarvarande, icke känd under- och övertäckning kan dock leda till osäkerhet i resultaten.

2.2.3 Mätning

Via enkäten inhämtas uppgifter om antal nötkreatur, svin, får och höns fördelat på djur av olika kön och olika ålders- och viktgrupper m.m. samt summor för djurslagen. För stora djurföretag är det ibland svårt att specificera de olika

grupperna, varför ett visst mätfel kan uppstå. Vidare kan avrundade uppgifter liksom antalsuppgifter redovisade på fel enkättrad (djurkategori) leda till mätosäkerhet. Uppgiftslämnaren kan även glömma att rapportera ett visst djurslag. Vidare kan det eventuellt ibland förekomma att fårägare endast redovisar tackor (liksom i bidragssammanhang).

2.2.4 Svartsbortfall

Efter två skriftliga påminnelser blev den slutliga andelen bortfall 7,9 procent (1 197 företag), räknat som andel av urvalet. Skattningarna bygger på uppgifter från 13 905 företag. För de enskilda länen varierade bortfallet mellan 5,5 och 10,7 procent. Bortfallsjustering sker genom s.k. rak uppräknings (för vissa djurslag med regressions-skattning), baserat på antagandet att bortfallsföretagen inom respektive stratum i genomsnitt har lika många djur som de som svarat. Vidare antas att andelen nedlagda företag (övertäckningen) är lika stor i bortfallet som bland svarande. Effekten av bortfallet på slutresultatet är högst för nötkreatur, då svarsfrekvensen är sämre för nötkreatur än för övriga djurslag och det eventuellt förekommer övertäckning i bortfallet.

2.2.5 Bearbetning

Fel från bearbetningsprocessen (skanning, granskning/rättning och skattningsberäkningar) bedöms vara små.

2.2.6 Modellantaganden

Till grund för skattningarna ligger antagandet att bortfallsföretagen inom varje stratum i genomsnitt har lika många djur som de företag som besvarat enkäten.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Som mått på precisionen i skattningen anges det relativa medelfelet i procent. Detta beräknas som kvoten av medelfelet i skattningen och den beräknade totalen. Då färre än 15 företag bidragit till skattningen för aktuell tabellcell eller det relativa medelfelet överstigit 35 procent har uppgiften bedömts så osäker att den inte redovisats utan bara markerats med prickar (..).

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Statistik över antal husdjur och antalet företag med husdjur i juni redovisas varje år.

3.2 Framställningstid

Sju månader.

3.3 Punktlighet

Resultatredovisning sker enligt plan.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Jämförbarheten av statistiken över tiden är god. Eftersom LBR 2000 har byggts upp på annat sätt än tidigare LBR, kan eventuellt en mindre systematisk avvikelse i förhållande till tidigare undersökningar ha uppstått. En annan mindre skillnad mellan djurräkningarna år 2000 och 2001 är att referenstiden har ändrats från början av juni (2 juni) till mitten av juni (14 juni).

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten torde vara god med motsvarande statistik för övriga EU-länder.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

–

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken presenteras i Statistiska meddelanden, SM JO20, på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under avdelningen Statistik och fakta samt på SCB:s webbplats www.scb.se. Vissa statistikuppgifter avseende nötkreatur, svin samt får har översänts till EU:s statistikmyndighet Eurostat och publiceras därefter i Eurostats publikation "Agricultural statistics. Quarterly bulletin" (ISSN 1607-2308). Vissa uppgifter publiceras även i Jordbruksstatistisk årsbok.

5.2 Presentation

Presentation sker i form av tabeller samt korta textkommentarer.

5.3 Dokumentation

Denna produktbeskrivning utgör dokumentation över undersökningen.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB kan på beställning utföra specialbearbetningar av materialet, under förutsättning att urvalsstorleken så tillåter.

5.5 Upplysningstjänster

Frågor om undersökningen besvaras av Jörgen Svensson eller Rolf Selander på SCB, telefon 019- 176499 resp. 019- 176627. E-postadresserna är jorgen.svensson@scb.se resp. rolf.selander@scb.se.